Ե. 6474 1891 ՅՈՒՆԻՍ 26 ՇԱՐԵՆԹԻՀ 32 ԻՆՃԻ ՍԼՆԼ ԱԼԱՖ ՅՈՒԼԻՍ 8 ՇԱՐԵՆԹԻՀ Ե. 6474

10 ԲԱՐԱ.

Մանզումայի Էֆքարայ

10 ԲԱՐԱ.

ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԴԱՏԷԹԱՆ

Պաշրոպար Իշլին սէնէլիք Մէճիտ 6
Իսթանպոլը Իշլին » » 5
Բոսբա Իւճրէթի պիզէ այիտ տիր

Իսթանպոլտա, Քիւրքճիւ Խանընտա, այթ գաթտա վագը 21 վէ 23 նիւմէրոլու մաղազալար.

مطبعه وادارەخانەسی
استانبولده کورکچی خاننده آلتقاده واقع ۲۱ و ۲۳ نومرولو مغازەلر.

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
قرەبت یانوسیان

Ա. ՏԱՐԻ ՄԱՐՏԻ ՀԱՄԱՐ ՍԱՀԻՄ՝ ԻՄԹ՝ ԵՆԶ ԿԱՐԵՊԵՏ Ճ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ Ա. ՏԱՐԻ ՀՈՒԼԻՍԻ 2

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՌ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍԽՈՒԹԱՆՍ

Ազգային Ժողովոյ Ներկայ Նստաշրջանի Բ. գումարումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Ուրբաթ օր 28 յունիս, ի խորհրդարանի Ղալաթիոյ, և իւր Օրակարգն է՝

Ա. — Տեղեկագիր երկամեայ պաշտօնավարութեան Ազգային Վարչութեան Կրօնական և Քաղաքական Ժողովոց.

Բ. — Հաշուեցոյց Ազգային Կեդրոնական Մնուցկի Նախընթաց երկու տարիներու.

Գ. — Ընտրութիւն Կրօնական և Քաղաքական Ժողովոց.

Ատեանը պիտի բացուի Ժամը 6ին և տեւէ մինչեւ 9ը.

Ուստի կը հրաւիրեմք զՁեզ որ բարեհաճիք ներկայ գտանիլ սոյն Նստին և մասնակցիլ Ժողովոյ աշխատութեանց.

Մնամք աղօթարար

Պ-ոլիս ի Կ. Պոլիս

ԽՈՐԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

25 Յունիս 1891
Կ. Պոլիս

Արմաշ Վանքը միաբանարքնտան իւր վարդապետ, միաթատ օրուղու վէճերէ, պու սէնէ տախի, մէղքիւր Վանք թարաֆընտան նուիրակութիւն մագոէտի իլէ իեանէ ճէմ իթմէք իչիւն, Իզմիտ, Պուրսա, Պանդրմա վէ Պալըքէսիր վիճակարքնա տէվրէ չրգմշլար տըր.

Իքինճի օրտուլի Հիւմաեունն միշիր վէքիլի Մահմուտ Համտի բաշա հազրէթլէրինտա, օրտուլի Հիւմաեունու մէղքիւր միֆէթիչի միրիլիվա Արիֆ բաշա հազը. պուլունտուղլարը հալտէ, կէչէն ճումա ազշամը Էտիրնէ Առաջնորդարանընա կիտէրէք, Գեր. Մեսրոպ Սրբազանա իատէյի վիճարէթ իլէմիշլէր տիր. Միշարիլէյհիւմա հազարաթը հագգլարընտա թէքրիմաթ վէ իհթիրամաթը ֆայիդա վէ լաբդէտէ պուլունուլմուշ տուր.

Պու սրբատա մահէլլի մէղքիւր մէքթէպիմիզ շակիրտանը Առաջնորդարանա կէլէրէք, տուայի տէվամը էօմր ու իճլալը հազրէթի Բատիշահիեի միւթէղամմին պաղը պէլիղանէ մանղումէլէր օգումուշլար տըր.

Զմկածագտան Մուրատեան Կարապետ էֆ. Տէրսաատէթ իչիւն երեսփոխան ինթիխապ օլունմուշ տուր.

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Սատրազամ վէ Շուրայի տէվլէթ բէյլիսի վէ Խարիճիեէ վէ Պահրիեէ Նազիրլարը բաշլար հազարաթը, տիւն Մապէյնի Հիւմաեունա ալիմէթ իթմիշլէր տիր.

Տէրսաատէթ Ալմթրիա սէֆիրի, պարոն տը Գալիս տիւն Պաղը Ալիեէ կիտէրէք՝ Խարիճիեէ միւսթէշարը Տատեան Յարութիւն բաշա հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր.

Թարաֆը հազրէթի Բատիշահիտէն, Սէրասքէր Ալի Սայիպ բաշա հազրէթլէրինէ պիր գրթա ալթուն Լէոպոր միտալեասը իհսան պույրուլմուշ տուր.

Պատէմա կէրէք Էվրօբատան միւպահեաա խորիչէճէք, վէ կէրէք Թօբխանէ վէ թէրսանէճէ եարբլաճագ օլան թօր վէ սայիր էալիհայի նարիեէնին լազըմ կէլէն թէճրիւպէլէրինին իճրասը զըմնընտա միւնասիպ պիր մահէլլէ պիր բօւմէօ ինչասը իչիւն եավէրը էքրէմի Բատիշահիտէն Տէրվիշ բաշա հազրէթլէրինին թահթը ռիհասէթինտէ, եավէրանը միշարիլէյհիւմտէն միշիր Շաքիր վէ մահէթի Սէնիեէ էրքանը հապպիեէ ֆէրիգի Շաքիր բաշալար հազարաթչիլարան միւրէքքէպ օլարագ թէշէքքիւլ իտէն մահէթի Սէնիյեէ գօմիսիօնու ապքէրիսինէն թանզիմ ու թազիմ օլունան մազպաթա իւզէրինէ, Իբատէյի Սէնիյեէ չէրճֆուտուր իթմիշ տիր.

Կէչէն բազար կիւնիւ սաաթ 10ոտան բազար իրթէսի կիւնիւ 10ա գատար, Հալէպտէ գօլէրատան 3 վէ էվվէլքի միւսապլարատան 2 վէ ճումա իրթէսի կիւնիւ Հարբմոտա պիր վէ Հարբմա թապի Պէհիլէ գարիեէսինէ իքի, քի ճէման 8 վէֆիեաթ վուգու պուլուղու, մահէլլինտէն մէվրուտ թէլէկրաֆնամէ մէալինտէն անլաշըլմըշ տըր.

Ֆուեունու Ումումիեէ իտարէսի թարաֆընտան, Ավստրոսուրէթի իլէ Խաղինէյի ճէլիլէեէ 150,000 լիրա վէրիլէճէկի ռիվաեէթ իսթիմիշ իսկ տէ, Սրամպոլ զազէթասը, պու խապէրի պիթթէքզիպ, նէզարէթի Մալիեէ իլէ Տուեունու Ումումիեէ արասընտա պէօյլէ պիր իսթիգրազա տայիր ասլա միւզաքէրաթ ճէրեեան իթմէմիշ օլտուղունու պէեան խաբեօր.

Ջէրսաատէթ կէօմրիւկի իչիւն եաբըլմագտա օլան անթրբօլարտան մասատա հաճմը պէօյիւք վէ ապրը օլան էշեա իչիւն տէ տիկէր ճէսիմ պիր անթրբօլինչասը թասավվուր օլունմագտա տըր.

Ջէտէ Ադաճ լիմանընտա իճրա օլունմագտա օլան Ֆրանէր (ագթարմա) մուամէլէսինին տահա մունթազամ պիր սուրէթտէ իճրասը հագգընտա մաքսիմաթ վէ իյզահաթ ալընմագ իւզրէ, օրանըն կէօմրիւք միւտիրի Պօղոս էֆ. Տէրսաատէթ ճէլպ օլունարագ, պու մալիմաթ վէ իյզահաթը վէրտիքտէն սօնրա մահէլլի մէէմուրիյէթինէ ավտէթ իտէճէք տիր.

Սէլանիք իլէ տիկէր 5 մահէլլտէ ինչա օլունաճագ անթրբօլար իչիւն իսթիգրազընա լիզում կէօրիւլէն 250,000 լիրա հազդընտա, Պանկը Օսմանի թարաֆընտան տէրմիեան օլունան չարթլար շատանը գապուլ օլմատըգ, չէրայիթի մէղքիւրէնին թաատիլինէ տախի Պանգա մուվաֆագաթ իթմէտիկինտէն, Ռուսմաթ Էմանէթի իլէ Պանգ արասընտա պու պապատէ ճէրէեան իտէն միւզաքէրաթ գաթ օլունմուշ տուր.

Պու սէնէ Էտիրնէ վիլաեէթի իլէ ճիվարտա մահսուլաթճա ֆէյզ ու պէրէքէթ, ֆէվգ էլատէ պիր տէրէճէտէ օլմասը իլէ, Տէտէ Աղաճը իսկէլէսինտէ զախիրէ վագ օլունանաճագ մաղազալար քրամիլէն իսթիճար օլունմուշ վէ բէյ տէր բէյ զախիրէ իլէ տօլմագտա պուլունմուշ օլտուղու, վէ պունտան սօնրա զախիրէ իչիւն պէլքիտէ եէր պուլունմամասաճաղը օրատան պիլտիրիլիեօր.

Գօնեա իլէ էթրաֆ գուրատա հիւքմֆէրմա օլան հայման խասթալըղը միւնտէֆի օլտուղու կիպի, ճիվարտա պուլունան Դարամանի վէ Էրէյլի գազալարը իլէ Նիկէտ սանճաղընա սիրատէթ իթմէմէք իչիւն լազըմ կէլէն թէտպիր իթթիխազ օլունմուշ տուր.

Գրազրղտան ալընան խապէրլէրէ նազարէն, օրաճա Սուրիա սահիլլէրինտէն կէլէճէք սէֆիլէլէրին 10 կիւն միւատէթ գարանթինատա գօնուլմասընա գարար վէրիլմիշ տիր.

Թրապիզոն զազէթասընտա օգունտուղունա կէօրէ, խանէ պատմագ վէ էպնայի սէպիլի սօյմագ կիպի էֆալի յէգավէթ քեարանէ իլէ մէելուֆ վէ միշթէհէր օլան էշխասը մուղիրքէտէն, Դարա Դուշլու Ալի վէ Իպատասը Գանգա օղլու Իսմայիլ վէ Թէրմէլի Էօմէր վէ Շաքիրին վէ պունլարըն հավիլէրի խուսկի թահգիգ դրլընան Մահմուտլու գարիեէսինտէն Զէրքէզ Իսհագը եէնիլէրինտէքի մարթինի վէ գարագը թիֆէնքլէրի իլէ պէրապէր, սօսեէյի հապրէթի Բատիշահիտէ տէրտէսթ օլունտուղլարը, վէ հավիլէրի պուլունան մէրգումի Իսհագը խանէսինտէն չէգարբլան չալընմըշ էշեա իլէ պէրապէր, Զարշէնպիհ գազասը մահքէմէսինէ թէսլիմ իտիրմիշ օլտուղլարը կիպի, քէզալիք պիր միւտէթատէն պէրու վատիլի չէգավէթտէ պուլունան, գազայի մէղքիւրտուն Ֆիտանճըգ գարիեէսի էհալիսինտէն վէ Կիւրճի Մուհաճիրլէրինտէն Մէլիք օղլու Հասան վէ Սային Զէրէ օղլու Արսլան պիլ խաթիյման (աման թալեպ իթմէք, թէսլիմ օլմագ) հիւքիւմէթէ արզը տէիալէթ իլլեաիքլէրի, վէ բէֆիզլէրինտէն Օսման աղա օղլու Հիւսէյին տախի տէրտէսթ իտիլտիքլէրի ճիհէթլէ, միւտտայիի չախսիլէրի վար իսէ, Զարշէնպիհ մահքէմէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլէճէկլինին իլան իտիլմէսի, Ճանիկ սանճաղը միւթէսարրըֆլըղընտան վէ Շարլի նահիեէսի էհալիսինտէն, վէ էշխասը մուղիրքէտէն Էօմէր վէ Էմին վէ Ահմէտ վէ Հասան վէ Պիլալ վէ Իպրահիմին նահիեէյի մէղքիւրէ տախիլինատ տէրտէսթ օլունտուղլարը, մահէլլինտէն պա թէլէկրաֆ իշար օլունմուշ, վէ Շարլիտ ախզ ու կիրիֆթ օլունան էշխասը մէրգումէնին, մահէլլինճէ թահգիգաթը իպթիտաիեէլէրինին իճրասը իլէ, էվրագը իլէ պէրապէր մէրքէզի վիլաեէթէ իղամիրը, մագամը վիլաեէթէն նահիեէյի մէղքիւրէ միւտիրիլիկինէ պա թէլէկրաֆ իշար պույրուլմուշ տուր.

Երուսաղէմտէ պուլունան Գաթոլիկ ֆրէրլէրի մէքթէպլէրինէ տայիր Բաբալըգ մագամընըն էվվէլճէ գալէմէ ալտրը Նիզամնամէնին պաղը ճիհէթլէրինէ, Ֆրանսա հիւքիւմէթի թարաֆընտան իթիրազ իտիլմիշ օլտուղունտան, պու քէրրէ Ֆրանսանըն թէքլիֆ իթտիկի թատիլաթա մուվաֆիգ տիկէր պիր նիզամնամէ թէրթիպ օլունմուշ, վէ չու հալ հիւքիւմէթի միշարիլէյհաեը նիհաեէթ տէրէճէտէ մէճբուր լլէմիշ տիր.

Մանիսա տէ օգունտուղունա կէօրէ, Անթաքիա բաթրիղլիկի միւնհալլ մագամընա թաեին օլունաճագ բուհանինին ինթիխապ վէ թաեինի տուշարը միշքիլաթ օլմագտա տըր. Անասը Սուրիան բուհպանլար եէնի բաթրիդին քէնտի միւանէլէրինտէն ինթիխապ օլունմասը խատիասընտա պուլունմագտա իմիշլէր. Անթաքիանըն եէրլի ըէհապիյնի իսէ, ֆէնէր Բում Բաթրիպվանէսի նամզէտինին մաղհարը մուվաֆֆագբյեէթ օլմամասը իչիւն հէր սուրէթլէ չալըշմագտա իմիշլէր.

Թէրսանէյի ամիրէ մաքինա ռէսմիխանէսի միւտիրի իւմէրայի պահրիեէտէն միրալայ Ահմէտ պէյ, Լոնտրատա միւնազրատ մաքինա միւհէնտիսլէրի ճէմիյէթի ազայի տայիմէօնտէն պուլունմագ, վէ ճէմիյէթի մէղքիւրէնին հէր սէնէ յուլիսին 15ինատ իճթիմայի ումումի ագտ իթմէք նիզամնամէլէրի իյճապընտան օլմագ հասէպիյլէ, միրի մումմալէյհ պու կիւնլէրտէ Լոնտրատա միւթէվէճճիհէն հարէքէթի իտէճէք տիր.

Ֆիւնեանընէն էն մուհիմմ վէ էն տագիգ ֆէնն ճէմիյէթլէրինտէն պիրի օլան իշպու գօմիսիօն, Բարիս սէրկիյի ումումիսինտէ ինչա իտիլէն էյֆել գուլէսինին բլանլարընը պիլ մուավենէ թանզիմ իթտիքլէրի կիպի, պու տէֆաքի իճթիմալէրինտէ տախի էն սոն սիսթէմատ իսթիրա օլունան մաքինա վէ սաեիր ալէաթը հէնտէսիեէնին թէտգիգ վէ թաթպիզի իլէ իշթիղալ իտէճէք տիր.

Մըսրը գուրայի ասքէրլիեէ գալէմի բէյլիսի Զոհրապ բաշանընը եազընկա Տէրսաատէթէ կէլէճէկի իշլիրմիշ տիր.

Մէմալիքի Օսմանիեէտէն իսրաճ օլունան թիւթիւնլէրին մէղտարլարընը միւպէյին օլարագ, ախիրէն թէրթիպ ու նէշր օլունմուշ օլան պիր գրթա ըՌՈՒՆԷՆԷ նազարէն, իպթիտայի մարտ 1890 թարիխինտէն 28 փետրվար 1891 թարիխինէ գատար մէմալիքի Շահանէտէն Իրան իլէ Սրբպիսթանա 500,000 վէ էվրօբատա 249,997 վէ վիլաեաթը միմմագէեէ 2,695,419 քի ճէման 5,454,416 քիլօ (եէնի օղդա) թիւթիւն իսրաճ օլունմուշ տուր.

Պապը Տախիլիեէ հավատասաթը իչին ճօն սահիֆէեէ միւրաճաաթ օլունա.

ԹՍԼՈՒՑԻՆԵՐ

Ա.ՀՎԱԼԸ ՍԻԵԱՍԻՆԵՐ

Ինկիլիթերրա Բարլամենթ օտունուն կէ-լէճէք օգոստոսուն 7 սինաէ տէվրէյի իճթիմաիեէյի սայֆիեէսինի թաաթիլ իտէճէկի մէլհուզ տուր։ 1874 տէն պէ-րու Ինկիլիթերրա Աեան վէ Մէպուսան մէճլիսլէրի պու տէրէճէ երբէն իճրայի միւզաքերաթ վէ իքմալի վազիֆէյի մէե-մուրիյէթ իթմէմիշլէր իսի։ Պու սէնէ իշլերին սիւրաթը ֆէվզէլատէ իլէ ճէ-բէեան վէ թէսվիկէսի, Իրլանտա ֆըր-գասը պուլունմամասընտան նէշլէթ իթ-միշ տիր։ Մէգքիւր ֆըրզատա շիգադ վէ նիֆագ (իթթիֆագսըզլըգ) հուսուլ կէլիպ, իքի դըսմա միւնդասիմ օլմա-սընտան պէրու, մէճլիսի Մէպուսանըն միւզաքերաթընա հայիլ օլաճագ պիր մա-նիա զուհուր իթմէտիկի կիպի, ճիատի պիր իթիրազ տախի վուգու պուլմամշ տըր։ Իրլանտա ֆըրզասը եէնիտէն քէս-պէր հաեաթ իտէճէք մի, վէ Իրլանտա էհալիսի թէքբար ճաշիպի մուհապպէթը ամմէ պիր ըէյիսին էթրաֆընտա թօր-լանաճագլա՞ր մը։ Պու սիւալէ ճէվապ վէրէպիմէք իչուն, յուլիսին 23 ինտէ Իր-լանտանըն քեաֆֆէյի ֆըրզալարը թա-րաֆընտան մէպուս վէ մուրախխաս վէ-քիլլէրտէն միւրէքքէպ պէօյիւք պիր ճէ-միյէթը միլլիեէտէ վուգու պուլաճագ միւզաքերաթ նէթիճէսինէ ինթիզար իմ-մէլի տիր։

Նաէճալէ՝ եանի ֆըրզայի միլլիեէ թարաֆտարանը, սիեասէթը միսթագ-պէյլէլերինին բրօկրամընը թասրիհ իտէ-ճէքլէր տիր։ Իրլանտանըն քեաֆֆէյի տէվայիրի ինթիխապիեէսի, Տըպլինէ մու-րախխաս վէքիլլէր իզամ վէ իպաս իտէ-ճէքլէր տիր։ Պիր չօգ տէվայիրի պէլէ-տիեէ, Իրլանտա հէյեէթը իթթիհա-տիեէյի միլլիեէսինին էհալաթտաքի շիւ-պէլերին, վէ տիկէր ճէմիյեէթլէր ճիւմի-թէն վէքիլլէր կէօնտէրէճէքլէր տիր քի, շու հալտէ պու վէքիլլէրտէն միւրէքքէպ օլաճագ մէճլիս, Իրլանտանըն պիւթիւն էհալիսինի սուրէթը հաղիգըյեէտ թէ-ճէսսիմվէ թէշէխխիւս իթթիրմիշ օլա-ճագ տըր։ 1879 տա պու նէվի իլք պէր մէճլիս ինիգաա իտիպ, մէճլիսի մէգ-քիւր, ճէսուրանէ պիր սուրէթտէ, միւս-թէճիրլերին իշլէթմէքտէ օլտուգլարը արազինին սահիպի միւսթագիլլերի օլ-տուգլարը մէպտէ վէ գայիտէսինի թէք-լիֆ իմմիշ տիր։ Քեաֆֆէյի Իրլանտա ասհապը էմլաքը թարաֆընտան ըէտտ-օլունմուշ օլան շու իտտիայի քիւսթա-խանէ, մէմլէքէթին դանունու օլմաղա միւեէսսէր օլմամշ տըր։ Մամաֆիհ Իրլանտա արազիսի աշըդլըսը օլան քէյ-լիւ էհալինին զիհնինտէ շու մէպտէ վէ գայիտէ թէգարրուր վէ թէճքիւտ իթ-միշ տիր։ Իրլանտալը չիֆթճի միւսթէ-ճիրլերինին շու արզուսունու պիր տէրէ-ճէեէ գատար թէսքին իթմէք իւզրէ, հիւքիւմէթ ղըթայի մէզքիւրէտէ արա-զի միւպաեէասը հաղիգընտաքի դանուն յարհասընը Աեան վէ Մէպուսան մէճ-լիսլէրինէ արզ իթմիշ տիր։

Տըպլին մէճլիսինտէ իթթիմա իտէճէք օլան մուրախխասլար, Իրլանտա հէյեէ-թը իթթիհատիեէսի տայիմի գօմիթի-սինտէ, Բարնէլի ինքեար իտէն Իրլանտա մէպուսանը եէրինէ իգամէ իթմէք իւզ-րէ, ինթիխապաթը ճէտիտեէ միւպա-շէրէթ իտէճէքլէր տիր։

* * *

Իթթիֆագը միւսլլէսին միւճէտատ-էն ադոընտան պէրու, պունա մուգա-պիլ Ռուսիա իլէ Ֆրանսանըն տախի ալ-նէն իթթիֆագ իթմէլերի լիւզումի, պու իքի տէվլէթ մանթպուաթը թարաֆըն-տան չէտիտէն թավսիեէ օլունմագտա օլտուգլու պիր սրբատա, կէչէնլէրտէ Ֆէկկրօ զաղէթասընըն նէշր իթտիկի պիր մէգալէտէ, եալընզ Ալզասըն Ֆրանսա-եա իատէսիյլէ, Ֆրանսա իլէ Ալմանեա պէյնինտէ պիր իթիլաֆ հասուլէ կէլէ-ճէկի, վէ Ֆրանսանըն ախիր սար ու ին-թիգամ մուհարէպէսի վուգու պուլմա-եաճաղը կիպի պիր թագըմ ինտի միւ-թալէաթ պէնան իտիմիշ իտի։ Ֆէկկրօ-նուն շու միւթալէաթը Ռուսիա մէհա-ֆիլինճէ ֆէվզէլատէ սուլի թէէսիր իթ-մէքլէ պէրապէր, մէգքիւր զաղէթանըն պու միւթալէաշը խօտ պէ խօտ նէշր իթմիշ օլտուգլու, վէ Ֆրանսանըն սայիր զաղէթալարը մէգքիւր զաղէթա ալէյ-հինտէ խամէրանը պահս ու մէղալ օլա-բաղ, Ռուսիա տէվլէթինէ նէվ իւմմա թարգիեէ վիրմիշլէր իսի։ Տէրիսաթը օլունաճաղը իւզրէ, պիր Ալման զաղէթա-սը տախի, կէօեա Ֆէկկրօնուն շու միւ-թալէաթընը սըրֆ հիւքիւմէթի ճիւմ հուրիյէենին էֆքեարը մագամընտա թէ-լաղի իտէրէք, մատամքի Ֆրանսըզլար Ալզաս գըթասըյլա իքթիֆա իտիպ, Լո-րէն գըթասընտան վազ կէչմիշլէր, պէօյ-լէ կիտէր իսէ, Ալզասը տա զայպ իթմէ-կէ գաթլանաճագլար, վէ պունա մու-զապիլ Ալմանեա թարաֆընտան վուգու պուլաճագ ճիւզի պիր ֆէտաքեարլըգլա, Ֆրանսանըն Ալմանեաեա տօսթլուգու ճէլպ իտիլէպիլէճէք մէալինտէ պաղը միւլահազաթտա պուլունմուշ տուր։

Իշթէ պու քէրրէ Բէթրսպուրկտան Բօլիթիէ Գօրէսբոնդէնց զաղէթասընա քէշի-տէ օլունան պիր թէլէկրաֆ, պու պապ-տէ Ռուսիա տէվլէթինին էֆքեար վէ միւթալէաթընը միւթէզամմին օլմաղլա, պէրվէճհի աթի տերճ օլունուր։

«Ֆրանսաեը Ռուսիատան աերրմագ, վէ կէօեա Ռուս բօլիթիգասը էնանիյէ-թինին թահթը թէհտիտինտէ պուլու-նան թէճէրրիւտ վէ ինֆիրատ (եալընզ-ըզ) բօլիթիգասընտան թէվագգի վէ միւճանէպէթ իտէճէք էէկնանէ վասթա Ալմանեաեա թէգարրուպ օլտուգունա տայիր, պաղը Ինկիլիզ զաղէթալարընըն վէ պունլաղլա պէրապէր Բարիսին Ֆէկկրօ զաղէթասընընը, Ֆրանսաեա պիր թագըմ վէսատատա պուլունմագ կիպի ախիրէն վագը օլան թէչէպպիւսլերի, Ռուս էֆ-քեարը ումումիյէսի թարաֆընտան թուֆուլանէ ատտ ու շիմար իտիլմիշ տիր, զիրա Ռուսլար ամիտէքի էսպա-պա մէպնի, մէգքիւր զաղէթալարընը մագսէլերինէ մուվաֆֆագ օլմաճա-ճագլարընա էմին տիրլէր, էսպապը մէգքիւրէ իսէ շունտան իպարէթ տիր։ Էվվէլա, Ֆրանսըզ միլլէթինին էֆքեար-ու հիսսիեաթը մալիմ վէ միւսէլլէմ տիր, սանիէն, միւխթէլիֆ ճիհէթլէրտէն քէն-տիսինէ միւթէվալիէն թէքլիֆաթտա պուլունուլան պիր տէվլէթէ ճիտտի օ-լարագ եալընզ տըր տէնիլէմէգ, վէ սալիսէն իսէ, թէվճճիհաթը միլլիեէ մէսէլէսի չէօյլէ տուրսուն, Ֆրանսա ի-լէ Ռուսիա պիր չօգ սէնէլէրտէն պէրու իշթիրաքը մէնաֆիեի քէսիրէ վէ միւ-հիմմէյի սիեասիեէլերի հասէպիյլէ, եէք-տիկէրիյլէ նագապիլի ինֆիքեաք վէ զա-եէթ սամիմի դուեուտ վէ ըէվապլըթ իլէ մէրպութ վէ մուդայեէտ տիրլէր։ Պու իքի տէվլէթտէն պիրինին, տիկէրի-նէ վիճուտ վէ զուտրէթի օլնիսպէթ-տէ տէրէճէյի վիճուպ վէ էլզէմիյէթտէ տիր քի, շու սօն կիւնլէրտէ «Ֆիկարօ» զաղէթասընընա Ֆրանսա իլէ Ռուսիա միւ-նասէպաթը մէսէլէսի հաղիգընտա նէշր օլունան վէ եալընզ Ալզասըն թէրքի ի-լէ Ֆրանսա վէ Ալմանեա պէյնինտէ պիր միւսալէհա հուսուլինի մէէմուլ իտէն մուճիպլի հէեէճան մէգալէեէ թուֆու-լանէ պիր պահս նազարընընա պագըլա-պիկիր, զիրա էվրօբատա զուհուրի մէլ-հուզ օլան իլք մուհարէպէ էօյլէ վա-խիմ մէսէլէլերին իյդայընա սէպէպյ-եէթ վէրէճէք տիր քի, ահվալը ալէմի թուլմիւտէթ իշլին թաեին իտէճէք պիր մուհարէպէեէ ատխուլտէն եալընզ պիր էեալէթին թէրք ու իտարէսի գազիեէ-սիյլէ Ֆրանսաեը մէն իթմէք գապիլ օլ-մատըգը տէրքեար վէ պէտիտար տըր։»

Ավսթրիա զաղէթասընա Բէթրս-պուրկտան եազըյան շու մալիմաթ, Ա-վսթրիա տէվլէթինի պիհուտէ Ֆրանսա-նընն տախի, իթթիֆագը միւսէլլէսէ ճէլ-պի գապիլ օլտուգու, վէ եա հիչ տէկիլ իսէ պիր մուհարէպէ գուհուրինտէ պի-թարաֆլըգը թէէմին իտիմէսի կիսիմիւ-թալէաթա սէվգ իթմէմէք իչին եազըլ-մըշ օլտուգու վազիֆաբ խաթըրտըր, զիրա, Ավսթրիա տէվլէթի հէր հալտէ Ֆրանսա-նընն Ռուսիա իլէ իթթիֆագ իթմէմէսի արզուսունտա օլուպ, անճագ պու իքի տէվլէթ պէյնինտէ ճարի օլան միւնա-սէպաթը հասէնէ պիր մուհարէպէյի սի-եասիեէյի թահրիրիեէ ագաընտան զի-եաաէ, զուվվէթլի օլտուգունու տէվլէ-թէյն էվլիդայի ումմրու թէքբար ա-լէթ թիքբար պէեան ու իթեան իյլէ-միշլէր տիր։ Պունտան մատտա Ռուսիա վէ Ֆրանսա զաղէթալարը իթթիֆագը միւսէլլէսին միւճէտատէն ադընա մու-գապիլ, պէհէմէհալ տէվլէթէյն պէյնին-տէ տախի թահրիրի պիր իթթիֆագը սիեասի ադընը թավսիեէտէն կէրի տուրմամագտա տըրլար։

* * *

Բէրլին Լէյ զաղէթասը, մուհարիր-լէրինտէն պիրինին, էլեէվմ Բէշլիէտ պուլունան Մ. Թրիգուբի իլէ վուգու պուլան ուզուն պիր միւլագաթընընն խիւ-լասասընը պէր վէճհի աթի նէշր իտի-եօր։ Սապրգ Եունան պաշ վէքիլի շէօյ-լէճէ պէեանը էֆքեար իթմիշ տիր։

Սահիհ տիր քի ատի պիր ֆէրտ մագա-մընտա սէյեահաթ իտիեօրում, մամաֆիհ սէյեահաթընտան մագսէտ պիր մագսէտը սիեասի տիր, Պալգան հիւքիւմաթընընն իթ-թիհատը մէսէլէսի հագգընտա հիւքիւմաթը մէգքիւրէնին էֆքեարընը անլամագ իչին Պէլկրատ վէ Սօֆիատա կիթտիմ։ Պէօյլէ պիր թասավվուրուն իհրասը քեաֆֆէյի Պալգան հիւքիւմաթ վէ ագվամընա միֆիտ կէօրիւնիր։

Մաճար զաղէթաճրը, պէօյլէ պիր թասավվուրուն իյգա իթտիկի միւշքի-լաթ իլէ Սըրպ վէ Պուլկար էհալիսի ար-զուլարը արասընտաքի իխթիլաֆը ազիմի, մագամը միւլահազաթտա տէրմիեան ի-տլինճէ, Մ. Թրիգուբիս պէր վէճհի ա-թի ճէվապ վերմիշ տիր։

Պէն սիզին ֆիքրինիզէ իշթիրաք իթ-մէմ, սիզ իչի Մաճար նօգթայի նազարընճա մուհաքէմէ իտիեօրսունուզ, հալպուքի պէն մէսէլէյի պէյն էլ միլել նօգթայի նազարըն-ճա մուհաքէմէ իտիեօրում։ Հէր նէվի սու-յի թէֆսիրտէն թէվագգի իչին, սիզ թէք-բար իտէրիմքի պէնիմ, մագսէտիմ հիչ պիր իթթիֆագը սիեասի ադը օլմաեաբ, ան-ճագ պիր ճէմիյեէթի իթթիհատիյեէ թէչ-քիլ իլէ, հէր հիւքիւմէթին քէնտուեէ միւ-թէնասիպ մագամը իհրազ իթմէսի արզու-սունտաեաբ։ Պէնիմ էֆքեարըմ Ավսթրիա հիւքիւմէթինին էֆքեարընտան թէքալիֆ իտիպ, Ավսթրիանըն Սըրպիա հաղգընտա-քի բօլիթիգասը նէտէն իպարէթ օլտուգու անլաշըլամամագտա տըր։

Տէվլէթի միւշարիւէյհանըն Սըրպիա հաղ-գընտաքի սիեասէթը էգօնօմիգըյեէսինի անլամագ միւմքինտիզ տիր։ Ավսթրիա տէվ-լէթի գաբուլարընը Սըրպիաեա քիւշատէ իտիպ, չու սուրէթլէ մէմլէքէթին ըէֆահ վէ սատաէթը էգօնօմիգըյեէսինի թէվսի իտէճէք եէրտէ, ուֆագ թէֆէք մուճիպլի թէէսսիւֆ վագաալարա էհալիյի մէրգու-մինին ինֆիալինի մուճիպ օլմագտա, վէ Սըրպիանընն չու վէճհէյ թէվճճիհաթընը դայպ իթմէքտէ տիր, չէօյլէքի, Սըրպիա մահսուլաթընը թարիգի թասլիյի օլան Մա-ճարիսթան վասթասըյլա իրսալ իտէճէք եէրտէ, տօլաեըսըյլա թիճարէթիեահլար թահարրի վէ ըէյտա իթմէկէ մէճպուր տուր։ Սըրպիանընն պիր տէնիզ լիմանը ա-րամասը, վէ արթըգ Ավսթրիատան տէկիլ, իլլա մէմալիքի սայիրէտէն թէտարիքի զէ-խայիր իթմէսի միւմքին տիր։ Էկէր Ավս-թրիա-Մաճար տէվլէթի Սըրպիանընն մէնա-ֆիյի էգօնօմիգըյեէսի, իսթիգլալընը մու-հաֆազա իթմէքլէ պէրապէր, սիեասէթ վէ իլթիզամ իթսէ իտի, եալընզ էգօնօմի նօգթայի նազարընճա Սըրպիաեը թախլիս իթմիշ օլմաեաբ, մէմլէքէթի մէգքիւրէտէ պաղը էճնէպի թէէսիրինի տախի մահվ ի-տէճէքտի։

Մուախխէրէն պահս Եունանիսթանա ինթիգալ իտիպ, Մ. Թրիգուբիս, մէմլէ-քէթինին ահվալը մայիեէսի պօզուզ օլ-մասընա գուրպան կինթիկինի պէր վէճ-հի աթի իյզահ իթմիշ տիր։

Ահվալ սուրէթը զարիպէտէ օլարագ պէ-նիմ լէհիմտէ թաատիլ օլունմուշ օլտուգու կիպի, պէնի թահթը իթհամա ալմագ իս-թէէէն ֆըրզա պանա եէնիտէն էճնիյէէթ իպրազ իթմէքտէ տիր, պու տա թապիյի տիր։ 20 միլիօնլըգ պիր էգօնօմի վատ իթ-միշ օլան Մ. Տէլիեանի, վատընը իճրա իթ-մէեիպ, պիլաքիս 10 միլեօն ֆրանգլըգ թախսիսաթը ճէտիտէ թալէպինէ մէճպուր օլմուշ տուր։ Իշթէ պու խուսուս մուսմաի-լէյհին գաալինէսինին անգարիպ ազ ու ին-ֆիսալինէ սէպէպիյէէթ վերէճէկի մէլհուզ տուր, հէմտէ շու սուրէթ կէրէք Եունան էհալիսինին վէ կէրէք մէճլիսի մէպուսանընն գանունու էսասի ահքեամընճա օլան նազա-րիեաթընա թէմամըյլա մուվաֆֆագ տըր։ Գրալ էհալինին ֆէվգէլատէ մագսաբը թէ-վճճիհի օլուպ, վէլիի ահտը տախի էհալի բէրէսթիչ իտէճէք տերճէճտէ սէվգիքտէ օլուպ, զէվճէսի բրէնսէս, գուլուպու ամ-մէեի պաշգաճա քէնտուեէ ճէլպ իթմիշ տիր։ Բրէնսէսին օրթօտօքս մէկհէպինի գա-պուլէ գարար վերմէսի, մուճիպի մէճնու-նիյէթի պիր վագասի զաֆիլանէ օլուպ, բրէնսէսին զէվճինէ օլան մուհապպէթի սա-յիգասըյլա վէ հիչ պիր էճնէպի թէէսիրի իճ-րա օլունմագսըզըն քէնտու քէնտուեէ պէօյ-լէ պիր գարար իթթիխաղ իթմէսի. էհալի-եի քեամիլէն մէսէրրէթ վէ չէվգ ու չէթ-բէթէ միւսթաղրաղ իթմիշ տիր։

Մէգալէմիզ խիթամ վերտիկիմիզ սըրատա, Բէթրսպուրկտան «Դօրէսբօն-տանս Բօլիթիք» զաղէթասընա եազըլան, վէ սապրգ Եունան պաշ վէքիլինին սէյ-եահաթը սիեասիեէսինէ միւթէտայիր օլան, պիր մէքթուպուն պիր ֆըգրասը-նը զիքր իտէրիմ։ Մէգքիւր ֆըգրատա շէօյլէ տէնիլիօր «Ռուսիատա հիչ քիմսէ Մ. Թրիգուբիսին պիր Պալգան իթթի-հատը լէհինտէ իճրա իթտիրի բրօբա-կանտա հաղգընտա տէվերան իտէն շա-եիաթա ճիւզի պիր էհէմմիյեէթ պիրէ աթֆ ու իանատ իթմէմէքտէ տիր։ Պէ-ռատա թէէլիֆ զապուլ իթմէզ ըէգա-պաթ իլէ Պալգան ազ վամը արասընտա-քի միւնազաաթ բանա պիլինմէքտէ տիր։ Ավսթրիանընն Պալգան իթթիհատը հիւ-քիւմաթը ֆիքրի մէվհումու հաղգընտա կէօսթէրտիկի նագապիլի թէզէլզիլ ի-թիտալը տէմտէն անլաշըլտըզընա կէօ-րէ, Վիէննատա տախի Ռուսիանընն պու պապտէքի չէքք ու թէրէտտիտինէ թէ-մամըյլա իշթիրաք իտիլեօր։

* * *

Սընանդրո զաղէթասը իթթիֆագը միւսէլլէսին թէճտիտի հաղգընտա ճա-ֆիպի տիգգաթ պիր մէգալէ նէշր իթ-միշ օլուպ, մեգալէյի մէգքիւրէ կէրվէճ-հի աթի խիլասա իտիլիր։

«Ուչ միւթթէֆիգ տէվլէթլէր, արա-զիճէ հիչ պիր թէվէսսիս արզուսունտա պուլունմամէրպ, անճագ մալիք օլտուգ-լարը մէմալիքի մուհաֆազա իթմէք իս-թէրլէր, վէ մագսէտլերի գօմշուլարը իլէ սուլհ ու սալահ իզրէ եաշամագ-տան իպարէթ տիր։»

Պատէհու մէգքիւր զաղէթա Ֆրան-սաեը 1870 սէնէսի մաղլուպիյէթինտէն հէնուզ պաշ գալարըմըշ իքէն, դայպ իթմիշ օլտուգու էեալաթը թէքբար էլէ կէչիրմէք նէյեէթինի իլան իթմէսինտէն տօլաեը Ֆրանսաեը իթհամ իտիեօր, չու թէհտիտ մուվաճէհէսինտէ Ալման-եա իքի չէյ եաբմաղա մէճպուր իտի, եա Ֆրանսաեը պիր մուհարէպէյի նա-կէհանի իլէ զայրը միւգթէտիր պիր հա-լէ կէթիրմէք, վէ եախոտ քեաֆֆէյի մուխասիմանէ թասավվուրլարը պօշա չը-գարմաղա միւգթէտիր գուվվէթլի պիր սուլհ ու սալահ հէյեէթը իթթիհատի-եէսի թէչքիլ իյլէմէք։ Իշթէ Սընանդրոյը-ն իթթիֆագը միւսէլլէսին մէնշէյի պու օլտուգունու տէրմիեան իտիեօր։

Զաղէթայի մէգքիւր պատէհու Ռու-սիաեա սէօղիւնիւ ինթիգալ իլէ, Թուն-ատա թէվէսսիս իթմէք թասավվուրա-թըյլա Ռուսիանընն Ավսթրիա-Մաճարիս-թան տէվլէթինէ վթէհտիտատտա պու-լունտուզունատ, Ավսթրիանընն պիթ-թապի Ալմանեա իլէ իթիլաֆ հասլ իթ-մէկէ մէճպուր օլտուգունու սէօյլէեօր։

Իթալեական կէլինճէ, Սանդարա զաղէթասը, տէվլէթը միւշարիլէյհան ըն թէ մամիլեէթինի թահթը թէհտիտատ պուլունտուրան հիչ պիր տէվլէթ օրմատը, ղընը իգրարե մէճպուր օլուեօր, վէ չէոլլէճէ տէվամ իտիեօր։

«Թունուզ մէսէլէսի չէպիհճէզիրէտե պիր ղորգու վէ հիտատէթ մէճրասը հուսուլէ կէլմիրմիշ, վէ Իթալեանլար հագգը վէ եա հագգսըզ, եալընըզլըգ քէնտիլէրի իչուն պիր թէհլիքէ օլտուղու զանընտան պուլունմուշլար տըր։»

Պամանֆիհ մէզքիւր Ինկիլիզ զաղէթասը, Իթալեանըն Իթիոպիագը միւսելլեսե իղթիրաքընտա, Ֆրանսաճա մուճիպի հեկեճան պիր չէյ օրմատըղընը իմպաթէ չալըշարակ, Իթալեա տէվլէթինին հէր չէյտէն էվվել մէմլէքէթը մէգքիւրե ֆէլ պիր մուհարէպէ իճրասընտան թէվազի իթմէք արզուսունտա պուլունտուղու ճիհէթլէ, լիւզումինտէն զիկատէ թէտապիրի իհթիեաթքարանէ իթթիխազ իթմէքտէ օլտուղունու պէեան իմմիշ տիր։

Մուսիխէրէն Սանդարա զաղէթասը ամիտէրի միւհիմ պէեանաթտա պուլունուեօր։

Թէքնիտէն պէեան իտէալիրիզ քի, իթթիֆագ մուահէտէլէրինին թէճատինտէ, իչ տէվլէթլէրտէն հիչ պիրի, կէրէք պիր նասիհաթ վէ կէրէք պիր թէչվիզ թալեպ իթմէք իզզրէ, ինկիլթէրրաեա միւրաճէաթ իթմէմիշ տիր, վէ պու մուահէտէտ իճրա ազգնան թասարիֆաթ հէր նէ իսէ, Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինէ հէնուզ թէպիզ օլունմամըշ տըր։ Շիւպհէ իթմէեիզքի, էկէր լորտ Սալիսպըրի պու պապտէ ճիւզի պիր մէրագ կէօսթէրէ իտի, տէրհալ մէմնուն իտիլէճէք իտի, ֆագաթ հիչ պիր մաիմաթ թալեպ իթմէտիկինտէն, պիթթապի քէնտիսինէ ասլա մալիմաթ վիրիլմէմիշ տիր։ Ինկիլթէրրանըն իթթիֆագը մէգքիւր իչինթէ վէճճիհ վէ թահսինինի ճէլպ իտէճէկի ա-չիքար տըր։

Թայֆ զաղէթասը, Ինկիլթէրրանըն պու իթթիֆագ հագգընտաքի մէվգը-յինի թէժամըյլա վազիհ վէ սարիհ պուլմագծա, վէ պէրվէճճէք ամիի մէգալէսինէ տէվամ իթմէքտէ տիր։

«Ինկիլթէրրա պու իթթիֆագա նէ գաթիէն վէ նէ տախի չէրայիթէ մուալլագ օլարագ իշթիրաք իթմէզ։ Պունտան մատա Ինկիլթէրրա իլէ Իթալեա պէյնինտէ տախի խուսուսի պիր մուահէտէ մէվճուտ օլմաերզ, անճագ տէվլէթէն պէյնինտէ թաաթիյի էֆքեար մուդդէ պուլմուշ տուր։ Ռօմա զաղինէսի վէ պիզզաթ Էվրօբա, Պահրը Սէֆիտտէ «Ռ-ռ-ռ» եանի հալը հագգը իչին, Ինկիլթէրրանըն գայտոզ վէ ֆիւթուրտուզ պուլունմամաեաճաղընը պիլիրլէր։ Իմտի էկէր Իթալեանընը ղուվվէյի պահրիեէսի իւզէրինէ թաարրուզ վագը օլուր, վէ Ֆրանսա Իթալիա սէֆայինի հարպլեէսինի թախրիպ, վէ եա վագթը յա Սբանեա տօնանմասընը թրաֆալկարտա պուլունան Ֆրանսըզ տօնանմասընա իլհագ իթթիֆագը մէգքիւր իչինթէ վէճճիհ վէ թահսինինի ճէլպ իտէճէկի ա-չիքար տըր։

Թայֆ զաղէթասընըն չու միւթալեասընտան անլայըլտըղընա նազարէն, Ինկիլթէրրա իլէ Իթալիա պէյնինտէ ճէրէեան իտէն միւզաքէրաթը բօլիթիգրյեէ նէթիճէսինտէ, պէճնան ագտէմ տախի տէֆթէր պէեան օլունտուղու վէճճէք, Ինկիլթէրրա, Ֆրանսաեա գարշը Իթալիա սէֆահիլինի հիյնի հաճէթտէ մուհաֆազաեա հագգը վէ միւհէյեզ պուլունմագտա տըր։

ՏՕԳԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՆԷՆՏԻ

Թէտարիֆ խուսուսի, իսէթի էֆրէնճիեէ, վէ ալէթթը թէնասիլլեեէ տաեիր. Գալաթատա քէօրրիէ պաշը նիմէրօ 5.

ԱԼՄԱՆԵԱ ԻՄԲԷՐԱԹՕՐՈՒՆՈՒՆ ՀԱՅԱՆՏԱԵԱ ՍԷՑԵԱՀԱԹԸ

Ալմանեա իմբէրաթօրունուն, Ամթէրտամ չէհրինէ սուրէթի միւվասէլէթի իլէ, Հօլանտա հիւքիւմէթի թարաֆընտան իճրա գէլընան ըլսմի խթիգպալէ տայիր Էվրօբա զաղէթալարընտա կէօրիւլէն թաֆսիլաթ տըր։

Հէյեթի միւսթագպէլէյն, Ամթէրտամ չէհրինտէն ագշամ հարէքէթ իտիպ, սապահրն ալաֆր. սաաթ 9ունտա, իմբէրաթօր հագրէթլէրինին բաքիպ օլտուղլարը Հօհենզոլլերն զըրհլըսընա այրգտա բասթ կէլմիշլէր տիր։

Սէֆինէյի մէզքիւրէնին ըէֆագաթընտա պուլունան Բրէն-Վէնեմ նամ զըրհը, թաագիպ իթմէքտէ իտի։

Իմբէրաթօր Վիլհէլմ հազր. ամիրալ իւնիֆորմասընը լապիս պուլունտուղու հալտե, զըրհլընընն կիւվէրթէսի իւսթիւնտէ տուրմագտա օլուպ, իսթիգպալճըլարընն սէֆինէսինտէն Հ-ռ-ռ-սէտալարը զուհուր իթմէքլէ, միւշարիլէյհ հազրէթլէրի, ասքէր ուսուլինճէ սէլամլաեարդ մուգասէլէ էյլէմիշ տիր։

Իմբէրաթօրուն մանէէթինտէ սէրայ միւշիրի գօնթ տը Լամպուրկ իլէ տօքթ. Լըթօլտ վէ տահա պիր թագըմ զէվաթ մէվճուտ օլուպ, իմբէրաթօրիցանընն լէֆագաթընտա իսէ, գօնթէս ֆօն Պրոքտէրտէն պուլունմագտա իտի։ Հօհենզոլլերն սէֆինէսի պիր միւտտէթ գաթը մէսաֆէ իթթիքտէն սոնրա, 6 գըթա սէֆայինի միւխթէլիֆէտէն միւթէշէքքիւլ պուլունան Հօլանտա տօնանմասը ըէսմի իսմիդպալը էյֆա էյլէմիշ տիր։

Հօլանտա սէֆայինի հարպլեէսինի, պիր թագըմ թէհնէզղէհ վարօրլարը թաագիպ էյլէմէքտէ օլուպ, Ալմանեա սէֆայինի շիմալ զանալընա կիրէճէկի սըրատա, դալէտէն տախի թօրլար էնտախթը իլէ ըէսմի սէլամ էյֆա դըլընմըշ տըր։

Էջյլէ վագթը իմբէրաթօր իլէ իմբէրաթօրիցա հագարաբը, Բիւյթեր ըրխթըմընա չէգըպ, Հօլանտա գրալիցասը իլէ նայիպէյի հիւքիւմէթ վէ պիլճիմ լէ սիֆիրա վէ մէէմուրիյնի միլքիեէ վէ ասքէրիեէ թարաֆլարընտան մուլթանթան սուրէթտէ իսթիգպալ օլունմուշլար տըր։

Քէշիտէ գըլընան զիեաֆէթտէքի ավանի, քեամիլէն ալթուն վէ կիւմիւշտէն մատամուլ օլուպ, իքինճի Կիյեօմուն զէմանընտան գալմըշ, վէ սուֆրա թագըմընն մէճմուու ֆիեաթը 3 միլիոն ֆրանգ թախմին իտիլմէքտէ պուլունմուշ տուր։ Ու ալթուն վէ կիւմիւշ ավանիլէրին քեաֆիֆէսի Լօսան ճէլպ օլունմուշ տուր։

Միւթատ օլան ըէսմի թագտիմ իճրա գէլընընդտան սոնրա, իմբէրաթօր վէ իմբէրաթօրիցա իլէ Հօլանտա գրալիցասը վէ Նայիպէյի հիւքիւմէթ աշըգ արապալարա բաքիպէն, Ցամ սէրայընա ազիմէթ իթմիշլէր տիր։

Պիրինճի արապատա իմբէրաթօր Վիլհէլմ իլէ Հօլանտա Նայիպէյի հիւքիւմէթի վէ իքինճի ատապատա Ալմանեա իմբէրաթօրիցասը իլէ Հօլանտա քիւչիւք գրալիցասը պուլունուեօր իտի։

Իմբէրաթօրիտա գարաեա չէգտըղը էսնատէ, Նայիպէյի հիւքիւմէթ իլէ կէնճ գրալիցաեը տէրաղուշ էյլէմիշ տիր։

Իմբէրաթօր իսէ Նայիպէյի հիւքիւմէթ իլէ սէլամլաշմըշ, վէ քիւչիւք գըրալիցանընն էլինի էօքմիշ տիր։

Ալմանեա իմբէրաթօրիցասը իլէ Հօլանտա գրալիցասը վէ վալիտէսի մաթէմ էլպէսէսի կիեէնմիշլէր իտի։

Ամթէրտամ էհալիսի, կիւ զէրկեահը իմբէրաթօրիտէ տաֆպէսթէթ օլարագ, իհթիրամաթը ֆէվգէլատէ իզհար էյլէմիշլէր, վէ խանէ վէ մէսքէնէրինին սանճագլար իլէ տօնաթմըշլար տըր։

Էջյլէտէն իքի սաաթ սոնրա, չիտտէթի պիր ֆուրթունա զուհուր իթմիշ, վէ հէրքէսի գօրգու իսթիյա էյլէմիշ իսէ տէ, 10 տաղիգատան զիեատէ տէվամ իթմէեիպ թէքրար կիւնէշ աշըմըշ տըր։

Կիճէ սէրայի գրալիտէ քէշիտէ գըրլընան զիեաֆէթտէ, Հօլանտա գրալիցասը Վիլհէլմն, Ալմանեա իմբէրաթօր վէ իմբէրաթօրիցասընն արտասընա օթուրմուշ իտի։ Իմբէրաթօրուն սոլ թարաֆընտա բրէնսէս տը Վիյտ, վէ իմբէրաթօրիցանընն սաղ թարաֆընտա նայիպէյի հիւքիւմէթ օթուրմուշլար իտի։

Միւշարիլէյհա միւսաֆիրլէր հազարթընա ըէսմի խօշամէտիի էյֆա էյլէմիշ, վէ Իմբէրաթօր, Հօլանտանընն շան ու շերէֆինէ վէ դրալիցա իլէ վալիտէսինին աֆիյէթինէ օլարագ միւտավէլէյի ագտահ իթմիշլէր տիր։

Հօլանտա սէրայի գրալիսինտէ, էօթէտէն պէրու Ֆրանսըզճա գօնուշմագտատէթ հիւքմինէ կիրմիշ օլտուղու հալտէ, էսնայի զիեաֆէթտէ, ասլա լիսանը մէզքիւր իսթիմալ իտիլմէեիպ Ալմանճա թէքէլլիւմ էտիլմիշ տիր։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՊԱՑՊՈՒՐԹՅԱՆ

... Խմբագիր,

Ժամանակէ մը հետէ, Բաբերդի մէջ տեղուած կրթական շարժումն՝ մխիթարական է արդարև, սակայն ինչ որ ի կասկածի կը դնէ այս վիճակի շարունակութիւնն, և կ'սպառնայ խանգարում մը յառաջբերել, կարգ մը անօթութեան թեկնածուներու (ինչպէս ըսաւ Գերմանիոյ երիտասարդ կայսրը) ցած և ոչ-ազգասիրական խլրտումներն են, որք փառք և չահ կ'փնտռեն անիշխանութեան և անբարեկարգութեան մէջ, ինչ որ չպիտի գտնային կանոնաւորութեան մէջ։

Եթէ ցաւալի իրողութիւն մ'է՝ որ հայ և գործ գտնելու համար, շատեր ի քահանայութիւն կ'դիմեն, նոյնչափ և բիւր անգամ տխրալի է տեսնել որ կարգ մը իմաստակ երիտասարդներ՝ արտաքին աշխարհի մէջ իրենց ճարպիկութեան և գործունէութեան ասպարէզ չ'գտնելու ատեն, ապրելու միմիակ միջոցն կ'նկատեն ազգին քսակն, արժանի անարժան զիրենք դպրոցներու Հոգաբարձութեանց կ'յանձնեն, խաբուսիկ խոստումներով պաշտօն կ'ինդրեն, և վայ այն դպրոցաց որոց հոգաբարձուք կարեկցութենէ և խորբէ դրդեալ, շուկայի մէջ գործ չը գտնող անբիներու բաղդին կ'յանձնեն ազգին ապագայ յոյսերն։

Միշտ այս փորձանքը կ'սպառնայ իջնալ Բաբերդի գլխուն վրայ, երեք երիտասարդք՝ որոց թող իմացական վիճակը, բարոյական նկարագիրը ծանօթ է բոլոր Բաբերդեաց, կ'ինդրեն պաշտօն ստանձնել Ազգային կեդր. դպրոցին մէջ, նուազուրդ առաջարկելով տնօրէն դասատուի առած ամսականին, որոյ հասուցած հին աշակերտները, և Միացեալ Ընկերութեան մէջ վարած պաշտօնը դրուական մը են իր արժանեաց, իր վարչական կարգապահութեան, մանաւանդ բարոյականն՝ զինք առ հասարակ սիրելի կացուցած են բովանդակ Բաբերդի։

Եւ եթէ կայ մխիթարական կէտ մը մեզ համար, այն է տեսնել որ դպրոցի Պատ. Հոգաբարձուք՝ իրաց արդի վիճակէն գոհ, այս բաղդախնդիր պարոններու ամենագոյն կարեւորութիւն չեն տուած և խնայած են ազգին մանկաւոյն որ հայուն փառքն ու ապագայն է։

Իբրև Բաբերդցի և Բաբերդի յառաջդիմութեան անկեղծ սիրահար, ի դիմաց հայրենակցացս ջերմաջերմ շնորհակալիքս կ'յայտնեմ Պատ. Հոգաբարձութեան այս արիութեան և ճշմարիտ դպրոցասիրութեան համար։

ՀԱՑԿԱԶՆ

ԻՏԻՐՆԷՏԷՆ

... Խմբագիր,

Քաղաքիս հայ հասարակութիւնը Ս. Թէոդորոս և Ս. Կարապետ անուն երկու թաղերու կը բաժնուի, որք ունին համանուն եկեղեցիք, և երկու վարժարանք. մին Արշակունեաց և միւսն Թորգոմեան։ Առանց առաջինն՝ Պատ. Հոգաբարձու ցեարց անձնուէր հսկողութեանց շնորհիւ և բարեջան դասատուաց անխոնջ և քրանաթոր աշխատութեամբ՝ գոհացուցիչ վիճակ մ'ունի։ Իսկ գալով Թորգոմեան վարժարանին, ընդհակառակն անոք և անոնէր երեսի վրայ թողուած է, աշակերտաց բարոյականութեան և ուսմանց մասին դասատուաց կողմանէ երբէք ուշադրութիւն չկինիր, միանդամայն դասախօսութիւնք կատարելապէս և կանոնաւոր չեն աւանդուիր. վասնզի դասախօսութեանց միջոցին՝ ուսուցչաց՝ վարժարանէ դուրս անձնական գործովք զբաղելին բազմիցս տեսնուած է. Պատ. Հոգաբարձութիւնն եւս գիտելով զայս ամենայն՝ մինչեւ ցարդ լուռ և անտարբեր կը մնայ. չյուսալով թէ ուսանողք՝ ապագային հայեր և հայուհիներ պիտի լինին. թէեւ ծնողաց կողմանէ քանիցս դիտողութիւններ եղած են, սակայն անլսելի մնալով ստիպուեցան իւրեանց զաւակունքն՝ կամ Արշակունեաց վարժարան յղել, կամ արհեստաւորութեան, սակայն վերջինները անզգամ և անկիրթ պիտի մնան, զի պարզ ընթերցմունք եւս չգիտեն, և չեն կարենար հայերէն երկու բառ անսխալ պատասանել։ Վարժարանին 120ի մօտ աշակերտներէն այժմ հազիւ 50 աշակերտք կը յաճախեն, եթէ այս ընթացքը չ'բարեկարգուի, վիճակն յուսահատակիչն է։ Արդ թաղեցւոց կողմանէ թարգման կանգնելով, կը խնդրուի Պատ. Հոգաբարձութենէն՝ որ զայս նկատողութեան առնելով, բարեհաճին իւրեանց ազդու հսկողութեամբք սոյն անտեղութեանց տեղ, բարեկարգել և կանոնաւորել վարժարանն ինչպէս պէտքերն կը պահանջեն։

* * *

19 Յունիս 1891

* * *

... Խմբագիր,

Անցեալներս կիրակի օր մը Մագրիտիզ գտնուելով, տեղւոյն եկեղեցին գացի։ Զարմանալի էր արդարեւ, որ բաւական թուով հայեր գտնուած ոչ թաղային եկեղեցին, մէկ երկու ծերունիներու և քանի մը բարեպաշտից ներկայութիւնն նշմարուէր։

Այս երեւոյթին պատճառն հարցուցի տեղացիներէ միոյն, որ իսկոյն առաջնորդեց զիս գիւղին քանի մը նշանաւոր սրճարաններն, ուր երիտասարդք զբաղած էին այլեւայլ խաղերով, և սրբութեան և հանդստեան օրուան քանի մը ժամերն այդպիսով կանցնէին, գանէ մի ժամ Աստուծոյ տան մէջ մնալէ խոյս տալով։

Այդ ոգւով տոգորեալ անձինք, անշուշտ անտարբեր պիտի մնային իրենց վարժարանին համար ալ, գէթ նիւթական դոյզն օժանդակութիւն մ'ալ զլանալով, քանի որ իրենց կարեւոր դատած զբօսանքներն մեծ ծախսէր կը պահանջէին։ Փորձն հաստատեց այս կարծիքն ալ զրժբաղդաբար, և ինչպէս հաւաստեցին մեզ, անոնցմէ նիւթական կարողութեան տէր անձինք իսկ դժուարաւ կը ձգեն քանի մը բարա, ի նպաստ դպրոցին շրջաբերական գանձանակն։

Նոյն վիճակին մէջ են նաև այսօր մայրաքաղաքիս շատ մը թաղերն։

Ցաւալի իրողութիւն մ'ալ, եկեղեցւոց դռներուն առջև շատ անդամ կատարուած սիրաբանութիւններն են, որք իրենց ճշմարիտ դատապարտութիւնն դտան Մանչեսթրի մէջ և ինչպէս կը լսեմք, շատ տեղեր հոգ կը տարուի այս անպատեհութիւնն բառնալու։ Բարոյիչ հայրերն պէտք է զգուշացնեն ժողովուրդն

ամէն ատեն, այսպիսի անվայել ընթացքներէ և թաղ. խորհուրդք պէտք է որ հսկեն և արգիլեն այսպիսի գործուածները։

Քրիստոնէական և բարեպաշտական պարտաւորութիւնք պէտք է յարգուին առանց զանցառութեան, այս մասին հարք և մարք բարի օրինակ պէտք է հանդիսանան իրենց զաւակաց, անոնց զգացուածներն միշտ ազնիւ պահելով, և հեռացնելով այն զանցառութիւններէն, որոնք կրնան տարտղոյններ արթնցնել իրենց զաւակաց մտքերուն մէջ և յաւիտեանս զրկել զիրենք այն որտի կատարեալ երջանկութենէն, որ ճշմարիտ քրիստոնեայ մը միայն կրնայ ունենալ։

ՁԱՐՄԱՑՐ

21 յունիս 1891
Կ. Պոլիս

ՍԻՒԹԻՆԷՎԼԻՍ

Ծիմիսիէ պատաբ ինչա իտիլմիշ օլան էլէգթրիգլի սանտալլարը էն պէյիւկի օլմագ իւզրէ, ախիրէն Ինկիլիթէրրատա պիր սաֆոտ տահա ինչա օլունմաղա պաշլանմըշ տուր քի, պունա սանտալնամը վերիլմէքտէն զիւատ ուֆագ պիր կէմի տէնիլմէք տահա մուվաֆրգ տուր։

Պու պատէ վերիլէն մալիւմաթա կէօրէ, իշպու սանտալլն Թուլի 16 մէթրս վէ արգըտա 3 մէթրս օլուպ, սաագթատա 8 միլ մէսաֆէ գաթ իլէմէքտէ իմիշ։

Պու պէօյիւք սանտալ, տօղրուտան տօղրուտա եօլմու վէ էշտա նագլ իշիւն ինչա իտիլմիշ օլտուղունտան, էկէր պու խուսուսատա գօլայճա իսթիմալ իտիլէճէք օլուր իսէ, պու նէվ էլէկթրիգի սանտալլարատան պիր գաչ ատէտ տահա ինչա օլունաճագ տուր։

Իտիլէն հիսապա կէօրէ, պու նէվ էլէգթրիգ սանտալլարընն սարֆիյատը, երինէ օ պէօյիւքլիքտէքի վարօր կէմիլէրինտէն տահա ազ իմիշ։

Ախիրէն Վիէննա շէհրի ճիվարընտա գազըլը իլէն, պիր մաղարա քէշֆ իտիլմիշ տիր։ Մաղարա տախիլինտէ չագմագ Թաշլարատան մատամուլ պիր թագըմ ալէսաթը գաթիա իլէ օգ վէ մըղըրագ ուճլարը, վէ իւզէրլէրի նագչը հայվանաթ քէմիքլերի պուլունմուշ տուր։ Պու կիսի էտէվաթը ամիգանընն մէզքիւր մաղարատա պուլունմասը, Մէճլաթաշ տէվրի ադվամը գատիմէսինտէն պիր ֆամիլեա խալգընընն օրատա սաքին օլմուշ պուլունտուգլարընը էրպապը ֆէնն հիւքմ իթմիշլէր տիր։

Ֆագաթ հաֆրիեաթա տէվամ իտիլիրքէճէ, մաղարատա եալընըզ հալը վահշէթտէ տօլաշմըշ օլան ինսանլարատան պաղըլարընընտա պիր միւտէթ սոնրա պու մաղարաեա օղրամըշ օլտուգլարը, երինէ օշատա պուլունան միտալիօն, մէսքիւքեաթ վէ սայիրէ իլէ անլաշըլմըշ տուր։

Ճէզայիրատ Թօկօրթ նամ մահէլլտէ պուլունան ֆիշէնքխանէ բաթլամըշ տուր։ Պու բաթլայըշ 36 սաաթ սիւրիւպ, 40 պին խարթուճ եանմըշ տուր։

Ռուսիա հիւքիւմէթի Օտէսատա պիր միլլի սէրկի թէսիսինէ գարար վերէրէք, մէզքիւր սէրկի Օտէսա շէհրինին թէսիսինին 100 ինճի սէնէսինէ միւսատրֆ օլան 1894 սէնէսինտէ քիւշատ օլունաճագ տուր։

ՏԱԼԻԼԻԵՒ

Լ. Թէ-րէ զազէթասընընը, մազհարը ափվը ալի օրարագ, սիւնանէն իթիպարէն նէյիտէն նէյը օլունմաղա պաշլատուղը մաել մէմնունիյէ իսթիսպար կըլընմըշ տուր։

Իզմիրատ Բունթա նամ մահէլլտէ վաղը ղուպ, պիր թագըմ էշիսա էօհտէսինտէ պուլունան արագիրի, Այսընը շըմէնտրֆէր զումբանեասը զապթ իթմիշ օլտուղունտան, ասհապը մահքէմէյի այիսէսինէ միւրաճաաթլա, պիր թագըմը հինքմի հավի իլամալը ալմըշ, վէ պազըարընտա մահքէմէնին նէթիճէյի գարարընա միւնթազրը պուլունմուշ օլտուգլարը սրընտա, մէզքիւր զումբանիա, պու պանպատէ պիր գօմիսիօնու մախասուս թէշքիլի իլէ, միւնազաաթը վագրաեէ պիր գարար վերիլմէսինի պա իսթիտա հիւքիւմէթի Օէնիկեաէն թալէպ իթմիշ իսէ տէ, մէնաֆիյի ումումիեէթ թէշքիլիգի օլմատըղը հալտէ, գումբանեաճա պիլապէտէյ էօհտէսինտէ պուլունան արագինին զապթ իտիլտիկի պիր թագըմ իլամաթ իլէ տէրէճէյի վիւզուհ վէ պէտահէթէ վարտըղը կէօրիւլմէքլէ, գումբանեանընն իսթիտասը մէսմու օլամաեաճաղը ճէվապը նաֆիա նէզարէթի ճանիպլինտէն իթա կըլընմըշ տուր։

Սապրգ Պուլկարիսթան բրէնսի Ա. լէքսանտրընն ահվալը սրհհիեէսինի բէք վախիմ կէօրմէսի իւզէրինէ, վասիյէթնամէսինին թանզիմի իշիւն մուալիմ Իսէր նամ զաթը կրաց շէհրինէ ճէլպ իտիպ, վասիյէթնամէսինի թահրիր լիլէմիշ տիր։ Պունունլա պէրապէր շիմտիլիք հաեաթը թէհլիքէտէ տէյիլ իմիշ։

Էտիրնէտէ սրճագլար շու կիւնլէրտէ քէսպի շիտտէթ իտէրէք, կէչէն բաղաը կիւնիւ կէօկէտէ հէրարէթ 37 սանթիկրատա վասըլ օլմուշ տուր։

Ռուսիա տէվլէթինին Տէրսաատէթ սէֆարէթխանէսի իքինճի քատիպի պու քէրրէ մապէյնճիլիք ըիւթպէսինէ թէրֆի գըլընմըշ օլտուղու կիպի, տէվլէթի միշարիլէյհանընն Սամսուն վէ Պէյրութ վէ Եանէա վէ Թրապիզոն վէ Տէրսաատէթ ժէնէրալ գօնսօլոսխանէլէրի թէրճէման վէ քատիպլէրի տախի պիրէր ըիւթպէ թէրֆի իտիլմիշլէր տիր։

Վիէննա բոսֆոր գօնկրէսինէ թարաֆը տէվլէթի Ալիեէտէն մուրախխաս թաեին գըլընմըշ օլան Բէթաշի էֆէնտի իլէ ըէֆիգի եարընքի բէնշէնպիհ կիւնիւ Վիէննատան հարէքէթ, վէ ճումնա իրթէսի կիւնիւ Տէրսաատէթէ մուվասլէթ խէճէքլէր տիր։

Գոսօվա վալիսի Շաքիր բաշա հազրէթլերի, տիւն մէրքէզի վիլաեէթ օլան Իւսկիւպէ միւվասլէթի իտէրէք, իհթիրամաթը լաեըգ է իլէ իսթիգպալ օլունմուշ տուր։

Եէտի Գուլէ խարիճինտէ Հիւսնի էֆէնտինին պօսթանընտա սաքին պաղշէպան Եօրկինին չըրաղը 12 եաշընտա Մանասթըրը Բէթրս, քէնտի քէնտիսինի ղէհիրլէեէրէք թէտավի իշին խասթախանէեէ նագլ իտիլիպ, տէրհալ միւտավաթ իտիլմիշ իսէ տէ, ֆայիտէ իթմէեէրէք վէֆաթ իթմիշ տիր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖԼԱՐ

Բարիս 6 յուլիս։ — Բարիս վէ միւլհագաթը ղազէթալարը, Ֆրանսանընն Ռուսիա իլէ պիր իթթիֆագը գաթի վէ սարիհ ագտը լիւզումինի կէօսթէրիեօրլար։

Պիւտժէ գօմիսիօնու, պու կիւն թէճմիլ իտիպ, պազը միւզաքէրաթտան սոնրա, Շարգտա Ֆրանսըզ մէքթէպլէրինին իտարէ վէ մուհաֆազասը իշիւն թէքլիֆ օլունան քեաֆֆէյի թախսիսաթը գապուլ իթմիշ տիր։

Մատրիտ 6։ — Պանգ գայիմէլէրինին ատէմի գապուլի հագգընտա, թիճարէթ ճէմիյէթինին վէրտիկի գարար իւզէրինէ, հիւքիւմէթին մէզքիւր ճէմիյէթ իտարէսի ալէյհինտէ թագիպաթը ատիլէէ իճրա իթմէք մագսէտինտէ պուլունտուղու բիվաեէթ օլունուեօր։

Թէհրան 5։ — Վիլաեաթը ճէնուպիեէ հուպուպաթ մահսուլունու չէքիրկէլէր խարապ իթմիշլէր տիր։ Պուղտայ իխրաճաթը մէն իտիլմիշ տիր։

Բարիս 6։ — Ըէյիսի ճիւմհուր ախիրէն ամէլէնին իսքեանը իշին Պէլվիլտէ ինչա օլունան խանէլէրի թէմիզ իթմիշ տիր։ Ըէյիսի ճիւմհուրուն մահէթինտէ ժէնէրալ Պրիժէր վէ գայրագամ Թուլգա սիվիլ օլարագ պուլունմագտա իտիլէր։ Մ. Գարնօ պիր սուրէթի ֆէվգէլատէտէ ալգըշլանմըշ տիր։ Էօյլէնտէն սոնրա ըէյիսի ճիւմհուր ամէլէ մէքթէպի թէվզիյի միւքեաֆաթ ըէսմինտէ հաղըր պուլունմուշ տուր։ Ըէյիսի ճիւմհուր պու միւնասէպէթլէ մուխթասար պիր նութգ իյրատ իթմիշ տիր։

Մէճ։ — Պէլէտիեէ ինթիխապաթընտա 6 նէֆէր Ալման վէ 10 նէֆէր Ալզասը ինթիխապ օլունարագ, 57 նամզէտ թէսավիյի արաեա գալմըշլար տուր։ Ըէյիսի պէլէտիեէ Մ. Հահու եէնիտէն ինթիխապ օլունմուշ տուր։ Պու պապատէքի միւնագաշա զանէթ չէտիտ տիր։

Սլթէն (Զուլցցերիատա) 6։ — Օլթէնան լի էճ լիւթ թէնէզզիհ Պիլէ կիտէն պիր կէմի Ար նէհրինտէ ղարգ օլարագ, 12 նուֆուս մաղրուգէն վէֆաթ իթմիշ տիր։

Պէրն (Զուցցերեանընն բայթախթը) 6։ — Էհալի գանունու էսասինին պիր գըսմընն թաատէլինի 116,824 ըէյէ գարշը 168,308 ըէյ իլէ գապուլ իթմիշ տիր։

Զարլսթըն (Միճմէթմիայի Ամէրիգատա) 6։ — Զարլսթըն ճիվարընտա քեային քէօրրիւնին պիր սեաղը եըգըլմասը իւզէրինէ, տէմիր եօլ գաթարը 30 գատէմ եիւքսէքլիկինատէն նէհրէ տուշմիւշ, վէ 13 քիշի թէլէֆ օլուպ 58 մէճրուհ վուգու պուլմուշ տուր։

Լ'ԱՎԸՆԻՐ
ՏԷ
ՖԱՄԻՅԼ

ՖԱՄԻԼԵԱԼԱՐ ԻՍԹԻԳՊԱԼԻ ՆԱՄ ՇԻՐՔԷԹԻ
ՄԻԹԷՊԳԱՊԵԼԷՅԻ ԹԷՄԻՆԻՑԵԷ
ՍԷՐՄԱԵԷԼԷՐ ԹԼՇԵՐԻԼԻ ԻԶԻՆ
ՖՐԱՆՍԱ ՏԷՎԼԷԹԻՆԻՆ
ՆԷԶԱՐԷԹ Վէ ՀԻՄԱԵԼԻՍ ԹԱՀԹԸՆՏԱ
ԻՏՖԱՅԻ ՄՈՒԱՄԷԼԱԹ ԻՑԼԷՐ
ՇԻՐՔԷԹԻՆ ՄԷՐՔԷԶԻ ԻՏԱՐԼՈՒ

Ֆլոռա Լէթ Ֆէրէռ, Բէքէ-պլէ ռոֆէ Ն. 61
ԹԷՄԻՆ ՕԼՈՒՆԱՆ ՍԷՐՄԱԵԷ
100,000,000 ՖՐԱՆԳ

«Լ'Ավընիր տէ Ֆամիյլ» շիրքէթինին թէշքիլի վէլէվ ճիւզի օլսուն պիր մուավէնէթ օլմագ մագսէտինէ մէպնի օլուպ, պու շիրքէթ ազ միւտտէթ զարֆընտա թէրազգը վէ թէվէսսիւ իյլէմիշ տիր։

«Լ'Ավընիր տէ Ֆամիյլ» շիրքէթի պիր միւտտէթի մուայէնէ զարֆընտա եախօտ միւտտէթին ինգըզասընտան էվվէլ իսապէթի վագրա իլէ սէրմայէյէր թէշքիլ իտէր։

«Լ'Ավընիր տէ Ֆամիյլ» շիրքէթի էնվայի մուամէլաթ իլէ միւթէվզղիլ օլուպ, պաշլըճալարը մէնֆէաաթընը գըյմէթի միւսթէար օլան մէպլաղը թէէմին իյլէմէք, զայըպտա օլան պիր սերմայէյի էլտէ իթմէք, սանաաթ վէ թիճարէթտէքի իսթիգրազաթընը ըէէս իւլ մալինի թահթը թէէմինէ ալմագ, չօճուգլար իշին ճէհէզ թէտարիք իյլէմէք, ինթիեարլար իշին մէտարը թէայիւշ օլաճագ մէպլաղը բէյտա իյլէմէք, գայտը հաեաթի շարթը իլէ մէշրութ վարիտաթը միւճուտէ կէթիրմէք, խիլասա, ուսուլի իտարէյէ միւթէալլիգ հէր նէվի մուամէլաթը իյֆա իյլէմէք տիր։

«Լ'Ավընիր տէ Ֆամիյլ» շիրքէթինին Տէրսաատէթ ահէնթէլիկի, 1884 քեանունի սանի իսթիկտասընտան պաշլամըշ տուր։

Ֆաղլա մալիւմաթ ալմագ, վէ շիրքէթէ հիսսէտար եազըլմագ արզուսունտա պուլունան, Տէրսաատէթտէ Պաղչէ-Գաբուսունտա Շէյխիւլ Իսլամ խանընտա 11 նիւմէրօլու օտատա մուգիմ ահէնթէսի Թէլլալեան Բարսեղ էֆ.-ի միւրաճաաթ իթմէկի տիր։

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ
ԿԱՄ
ԱՌԱՋՆՈՐԴ
ԱՄՈՒՍՆԱՑԵԱԼ ԱՆՁԱՆՑ

Հրատարակիչ Մ. Գալբատեան
Գլխաւոր խմբագիր Հրանդ Յակոբ

ԳՐԵՑ
ՏՕՔ. Ի. ԳԻԼԷՄԱՆ
Բժշկական համալսարանին
Բարիզու

ՏՊԱԳՐ. Գ. ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ

Գին 5 Ղրշ.

Ֆրանսայի բժշկական համալսարանէն՝ համբաւաւոր Տօք. Գիլէմանի սոյն հեռաբրքրաշարժ եւ ընտիր երկասիրութիւն՝ հայերէն մաքուր աշխարհաբարի թարգմանուած, բարոյական բազմաթիւ դասերով արդարեւ թանկագին ծառայութիւն մը պիտի մատուցանէ այն ամէն անձանց, որ ամուսնական խարհրդաւոր կենաց մէջ մտնելու մտադիր են եւ կամ մտած, նաեւ գիտական նոր ճշմարտութիւններով պիտի ցուցնէ թէ՝ ապագայ ամուսինք ինչ պարտին գիտնալ իրենց ամուսնութեան նախընթաց օրը, եւ այնուհետեւ. նաեւ՝ թէ հոյ են այն անմիջական դարմաններն, հարկաւոր՝ կատարելապէս բուժելու ամուսնական հակառողջապահիկ զեղծմանց տխուր եւ ցաւալի հետեւանքները։

Կեղրոնատեղին է Զարգարեան գրատուն, կը գտնուի նաեւ բոլոր Հայ գրավաճառաց քով։ Գաւառներէ կամ օտար երկիրներէ յանձնարարուածներու համար փափաքողը կրնան անէն մի օրինակի համար 6 ղրշ. Տճ. Դդ. Անգ. Ռս. եւ Պլ. նամակի ֆռանկ ղրկել մեր հասցէին,

Մ. ՔԱԼԲԱՔՃԵԱՆ — Սուլթան Համամ, 14. Կ. ՊՈԼԻՍ
M. KALPAKDJIAN — Sultan-Hamam, 14. CONS/PLE

ՍԱՓՐԱՖԻՅԵԼ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

1891 Յունիս 26

Էսկ. Ամ. միւլիլատէլէ. սէրի Տէ	—	—
Տիւն ագշամ գափանը	20	10
Պու սապահ աշըլտը	20	14½
Էն եիւքսէք ֆիեաթ	20	12
Էն աշաղը ֆիյաթ	20	7½
Սէրի Ա.	43	5
» Պէ	23	30
» Սէ	20	14½
Թահվիլաթը Օսմանիյէէ	79	36
Էն եիւքսէք ֆիեաթ	79	38
Էն աշաղը ֆիեաթ	79	32
Թասֆիյէէ	19	20
Շըմէնտրֆէր ֆր.	71	50
Օսլիկասիօն Թրամվայ Լ. Օ.	498	—
Իսթիլանճ 8 կիւնէ »	187	½
» 1 » »	110	—
ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ		
Իսթանպոլ պանգասը Ի. Լ.	5	31
Սօսիէթէ ժէնէրալ »	5	—
» Օթ. շանժ է վալէօր »	4	22
Գրէտի ժէնէրալ օթոման Լ. Օ.	8	32
Թրամվայ »	5	90
Ըէժի	15	15
ԵՕՒՆԱՆ ՖՕՆՏՕԼԱՐԸ		
Իսթիգրազ 5% ֆր.	420	—
» 4% »	—	—
Պանգ Նասիօնալ »	425	—
Լօրիօմ »	151	—
ԱԳՃԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ		
Օսմ. լիր. 100 ղրշ. տան Ղրշ.		
Սիմ մէճիսկէ	107	33
Մէթալիք	101	—
Պէշլիք	103	—
Ալթընըզ	103	10
Ինկիլիզ լիրասը	109	33
Ֆրանսըզ »	87	—
Հօլ	89	10
Գարպօն գաեիմէսի	8	23
Գոնսօլիտ բէյրու	50	—
Օսմանիյէ » Ըէյրօր	—	—
Շըմէնտրֆէր » Մնթ. ր.	—	—
ԳԱՄՊԻՕ		
Լօնտրա	108	9/16
Փարիս	23	27½
Ֆրանգ	—	—
Ֆիորին	10	75
Մարգ	18	62½

ԳՐՕՆՏՕՐՖՏԱ

ԲՐԷՆՕԷՍ ՍԹԷՖԱՆԻ ՆԱՄ ՄԱՏԷՆ ՍՈՒԼԱՐԸ

Ի՛մ-ըրը գուտրէթտէն հասըլ օլմա, վէ գանա սէրինլիքպախշ իտէն ալֆուլինի մատէն սուլարը պիլ խասսա էանայի թաամտէ իսթիմալ օլունուր։

Իշպու մատէն սուլարը նէֆէս պօրուլարըյլա միյտէ վէ մէսանէ խասթալըգլարընը տէֆ իտէր։

Արշիւտիւգ Բոտոլֆ հազրէթլէրի պու պապտէ պէր վէճհի աթի չէհատէթտէ պուլունմուշ տուր։

«Իշլէ Գրէնոբլ-ա մաթն ...
...ֆրանսըզտա հիշ եէսխ ...ը։

Պու գումբանեա Սվսթրիատա Գ.Ա.Ր.Ա.Պ.Ա.Տ գուրպինտէ Գրօնտորֆուն ալգալինի մատէն սուլարընընն սահիպի իսթիեազը տըր։ Տէրսաատէթտէ Սայիտիեէ խանընտա 19 վէ 20 նիւմէրօլարտա Թիւրքիանընն Ումումի Ա.ժանը։

Պաշլըճա էճզա թիւճճարլարը, էճզախանէլէր, օթէլլէր վէ լօգանթալարտա տախի սաթըլըր։